

SUCCESS STORY

Hollywoodsky príbeh z Hontu

Z anonymity vystúpili slovenské duby vďaka Júliusovi Polónymu, ktorý začal pred viac ako 10 rokmi v Hontianskych Tesároch vyrábať a exportovať sudové prírezy, z ktorých sa vyrábajú sudy v najrenomovanejších debnánskych firmách na svete. Dnes v nich dozrieva aj slovenské víno – to najlepšie.

Po otvorení nášho trhu začali výrobcovia sudov z francúzskeho Bordeaux hľadať nové zdroje kvalitného dubového dreva. Našli ho na Slovensku, vo firme Iron Art spolu s najšpičkovejšou technológiou na výrobu sudových prírezov, z ktorých sa barikové sudy vyrábajú.

NAŠE DUBY SÚ KVALITNÉ

Slovensko bolo odjakživa známe svojimi kvalitnými dubmi, ale za socializmu a aj celé roky po revolúcii sa najkvalitnejšie drevo vyvážalo vo forme guľatiny do susedných krajín, kde sa zhodnotilo. „Veľká časť známeho maďarského duba pochádzala z Rumunska a zo Slovenska,“ krúti hlavou J. Polónyi. „Slovenské drevo je fantastické a som veľmi hrdý, že som dokázal dostať naše drevo na úroveň, kam patrí – prečo

SUDY ZO SLOVENSKEHO DREVA SÚ URČENÉ PRE NAJNÁROČNEJŠÍCH VINÁROV Z CELÉHO SVETA.

by sa ním mali chváliť iní, keď tieto duby rástli sto rokov u nás.“ Duby si vyberá takmer z celého Slovenska – od východu po západ, ale iba z lesov certifikovaných medzinárodne uznávanou značkou PEFC, ktorá zákazníčkovi garantuje, že pochádza z lesov s programom trvalo udržateľného obhospodarovania. Prítom je dôležité miesto, kde dub rástol, zloženie minerálov a živín. Je žiaduce, aby rástol pomaly, na veľmi zlej pôde, v horskom pásme, čím sa dosiahne dobrá štruktúra dreva a vhodný obsah trieslovín a tanínov – látok, ktoré potrebujú vinári.

SUDY NA VÝSLNÍ

Hollywoodsky príbeh sa však úspešnými kontraktmi s francúzskymi firmami nekončí, skôr sa len začína. Keďže Iron Art sa stal jedným z najväčších výrobcov sudových prírezov v Európe. „To, čo sa kedysi robilo metrom a ručne, dnes bravúrne zvláda počítač. Pomáha nám stroj, ktorý laserovým zameriavaním a analýzou štruktúry dreva odporučí vhodné miesta a smery štiepania. Používajú ho len špičkoví výrobcovia sudov vo Francúzsku. Boli sme prvou krajinou v strednej a vo východnej Európe, ktorá zvláda technológiu výroby na takejto špičkovej úrovni.“ Vzhľadom na kvalitu dreva a precíznosť výroby, bolo len otázkou času, kým si ho všimne aj najrenomovanejšia americká firma T. W. Boswell, ktorá vyrába viac ako 50 % svetovej produkcie barikových sudov a je symbolom najvyššej profesionality. V roku 2008 vznikol spoločný podnik a už v nasledujúcom roku na výstave v kalifornskom Sacramente predstavili vinárom nový barikový sud Boswell-Polonyi zo slovenského duba, o ktorý bol okamžite mimoriadny záujem. Nečudo, keď počas sto rokov Boswell vyrábala iba šesť základných typov barikových sudov, ktoré boli vyrobené hlavne podľa francúzskych vinárskych

HOREKA PORTRÉT

Július Polónyi (40)

Rodák z Michaloviec vyštudoval „drevarinu“ vo Zvolene, vyše roka sa „hľadal“, pracoval v zahraničí, zdokonaľoval sa v cudzích jazykoch, a hlavne spoznával svet a možnosti, ktoré nám po roku 1989 zrazu ponúkol. Ako prvý Slovák získal po revolúcii francúzske štipendium a prvá ambasádorka Francúzska na Slovensku ho vprevala do Nice, kde vyštudoval francúzštinu a manažment. Tam nielen spoznal francúzske vína, ale aj ich závislosť od kvalitných barikových sudov, ktorých nebolo nikdy dosť – najmä vhodného dubového dreva na ich výrobu. V roku 1994 založil firmu Iron Art, ktorá vyrába exkluzívne zrubové domy a dubové prírezy na sudy najvyššej svetovej kvality.

oblastí a typickým vypálením. Novinka zo slovenského dreva prekvapila.

NAJLEPŠIE VÍNA V NAJLEPŠÍCH SUDOCH

Barikové sudy sa zvnútra vypaľujú rôznou intenzitou plameňa do niekoľkomilimetrovej hĺbky, čím vznikajú sudy s ľahkým, so stredným, stredne silným a so silným vypálením. Spôsob vypálenia a pôvod dubového dreva spoločne určujú jedinečné spektrum aromatických a chuťových látok, ktoré drevo postupne odovzdá vínu. Tieto vína sa vyznačujú vanilkovými, mandľovými a dymovými tónmi hlavne v závislosti od intenzity vypálenia suda, pričom typ použitého duba určuje aj intenzitu mikrooxidácie. „Hoci my sudy nerobíme, rodia sa u nás, lebo vyrábame prírezy

na ich výrobu, ktoré dnes už minimálne 24 mesiacov vyzrievajú u nás. Ukázalo sa, že naša klíma vyzrievaniu nášho dreva prospieva, pretože časť látok sa ešte musí z dreva vypáliť, aby do vína prechádzali len tie, čo ho obohacujú.“ Práve sudy zo slovenského dreva sú určené pre najnáročnejších vinárov nielen z Bordeaux, ale aj z celého sveta. Aj väčšina našich renomovaných vinárov už dnes používa sudy z nášho dreva. „Ak si chcete vychutnať súzvuok poctivého slovenského vína s dušou a jedinečného charakteru sudov z nášho dreva, zájdite si na pohárik červeného do Karpatskej Perly k pánu Šebovi. Až v tej výnimočnej harmónii som pochopil, ako veľmi k sebe patria, a až jeho výsledok považujem za skutočné zhodnotenie nášho dreva.“ ✕

HOREKA INFO:

Vedeli ste, že:

Na výrobu sudov sa zvyčajne používa dubové drevo z Francúzska, zo Spojených štátov a z východnej Európy. Zatiaľ čo európske duby (*Quercus robur* a *Quercus petraea*) sú si dosť podobné a obsahujú viac trieslovín, duby pestované v USA (hlavne *Quercus alba*) obsahujú viac aromatických látok a vína v nich dozrievané sú viac obohatené o vôňu i chuť vanilky a kokosu. Rozdiel je aj v spracovaní dreva – kým zámorské dubové sudy sa režu a sušia v peci, v Európe sa dubové drevo štiepa, suší sa prirodzenou cestou a chuťovo agresívne látky sa nechávajú vyplavovať postupne pod holým nebom minimálne 24 mesiacov.

HOREKA INFO:

Drahé bariky alebo stačia „čipsy“?

V snahe napodobniť charakter najlepších francúzskych vín sa tzv. „kult dreva“ snažia aplikovať pri výrobe svojich červených vín aj mnohí vinári z nového sveta. Ak však chcú zachovať nízku cenu svojich vín, používajú namiesto kvalitných barikových sudov iba opálené dubové štiepky („čipsy“), ktoré uzavreté vo vreci ponárajú do vína a zároveň víno jemne prevzdušňujú, aby tak napodobnili proces mikrooxidácie. Z dreva sa do vína vyextrahujú potrebné látky, umelá mikrooxidácia zlepšuje farbu i štruktúru a vznikne pekné, u bežných zákazníkov

veľmi vysoko hodnotené víno. Má však toto víno rovnaký charakter a potenciál zrenia ako vína poctivo dozrievané v sude? Samozrejme, že sa líšia – bežného zákazníka oklamete, prírodu však nie! Porovnávacie analýzy ukázali, že vína upravované čipsami nezískali z dreva rovnaké látky ako v prípade dlhodobého zretia v sude. Zlepšenie farby a chuti vína vyrobeného pomocou čipsov je len dočasné a jeho životnosť sa po naplnení do fľaše výrazne skraca. Je to víno na rýchlu konzumáciu, čomu by mala zodpovedať aj jeho cena.